

Tweegesprek tussen Gert van de Weerd en Henk Schouten

De Profete Ezechiël

Aflevering 37: Ezechiël 46

Teksten op: www.bijbelverklaring.com en
www.family7.nl/programmas/de-profete-ezechiel

Bijbelvertaling uit: Weerd, De Profete Ezechiël

Inleiding – Het Leven in het Messiaanse Rijk 2

Dit hoofdstuk sluit nauw aan op het vorige en verstrekt details over het dagelijks leven in het Messiaanse Rijk. Daarbij staat de Vorst centraal: Jezus Christus, de Messias. Psalm 22:12 (berijmd) getuigt erover:

Dan zal gedenken wie zich nog verweert, tot alle natie zich tot Hem bekeert en voor de Koning die het al regeert zich neer zal buigen. De verste einden zullen het getuigen, dat niets gelijk aan zijn verheven macht is, dat Hem de heerlijkheid, dat Hem de kracht is, het Koninkrijk!

v1 Zo spreekt de Soeverein Jahweh: Het poortgebouw van het binnenste voorhof, die uitziet op het oosten, zal op de zes werkdagen gesloten blijven. Maar op de dag van de Sabbat zal zij geopend worden. Ook op de dag van de Nieuwe Maan zal zij geopend worden.

In Ezechiël 44:3 wordt beschreven dat het buitenste, oostelijke poortgebouw, na de intocht van Jahweh, permanent gesloten zal worden. De gesloten poort zal een symbool zijn dat de Glorie van Jahweh (of: Heerlijkheid des HEREN), die eens via de buitenste oostelijke poort het tempelcomplex verliet, deze nooit meer zal verlaten. Een uitzondering wordt gemaakt voor de Vorst, de Messias. Hij mag zich daarbinnen neerzetten om brood te eten voor het aangezicht van Jahweh (vers 3b).

Het binnenste, oostelijke poortgebouw – een van de toegangen tot het tempelplein – is eveneens niet voor iedereen toegankelijk. Ook daar is de Vorst de enige die erdoor mag binnengaan. Deze poort is niet blijvend gesloten, maar wordt periodiek opengesteld op de Sabbat en op Nieuwemaansdagen. Daarboven nog indien er een offer als spontane gave aan Jahweh wordt aangeboden (vers 12). Echter dat geldt niet de gehele dag, zoals in vers 1. Het poortgebouw wordt weer gesloten als de Vorst het gebouw verlaat.

v2 Dan zal de Vorst via het bordes van het poortgebouw over de straatweg naar binnen gaan en Hij zal zich opstellen bij de deurpost van het poortgebouw. Daarna zullen de priesters zijn brandoffer en zijn vredeoffers bereiden. Dan zal Hij zich neerbuigen bij de drempel van het poortgebouw en daarop zal Hij naar buiten gaan. Het poortgebouw zal echter niet gesloten worden tot de avond.

Het zal duidelijk zijn dat de tekst een plechtige gebeurtenis beschrijft die onderdeel is van ceremoniële activiteiten en hoge feesten. Ook hier wordt nadrukkelijk vermeld dat de offers niet door de Vorst (de Messias, Jezus Christus) gebracht worden, maar door de daarvoor aangewezen priesters.

v3 En het volk van het land zal zich neerbuigen bij de ingang van dat poortgebouw, zowel op de Sabbatten als op de Nieuwemaansdagen, voor het aangezicht van Jahweh.

Het terrein dat vers 3 beschrijft, ligt recht voor de binnenste, oostelijke poort. Daarachter bevindt zich de ingang van de tempel. Het volk buigt zich dus neer in de richting van de tempel (het Huis), dat is: voor het aangezicht van Jahweh.

v4 En het brandoffer dat de Vorst doet naderen tot Jahweh, op de dag van de Sabbat, zal uit zes vrouwelijke lammeren bestaan, zonder gebrek, en een ram, zonder gebrek.

v5 En als spijsoffer een efa bij elke ram. Maar bij de lammeren zal het spijsoffer een geschenk uit zijn hand zijn, samen met een hin olie voor elke efa.

v6 Dan, op de dag van de Nieuwe Maan, zal een jonge stier uit een kudde, die zonder gebrek is, gekozen worden, alsmede zes lammeren en een ram. Alle zonder gebrek.

v7 Hij zal voorzien in een efa bij elke stier en een efa bij elke ram voor het spijsoffer. Maar bij de lammeren zal Hij geven wat zijn hand vermag. Daarboven een hin olie per efa.

Opvallend is dat de Vorst het spijsoffer, dat samen met de lammeren wordt geofferd, aan de offeraar beschikbaar stelt als een geschenk uit zijn hand.

Er is sprake van zes lammeren. Daarmee wordt afgeweken van de offers onder de Mozaïsche wet, waar sprake was van zeven lammeren (Numeri 28:11-15).

v8 Als dan de Vorst wil binnentreden, dan zal Hij de weg van het bordes van het poortgebouw gaan en die via dezelfde weg verlaten.

v9 En als het volk van het land op de vastgestelde hoogtijden tot het aangezicht van Jahweh gaat, dan zal een ieder die het noordelijke poortgebouw binnengaat om zich neer te buigen, naar buiten gaan via het zuidelijk poortgebouw. En een ieder die binnengaat via het zuidelijke poortgebouw zal naar buiten gaan via het noordelijke poortgebouw. Niemand mag terugkeren via het poortgebouw door welke hij naar binnen kwam, maar zal daar tegenover naar buiten gaan.

v10 Dan zal de Vorst te midden van hen zijn. Als zij dan ingaan, zal Hij ingaan. En als zij dan uitgaan, zal Hij uitgaan.

Tijdens het toekomstige Messiaanse Rijk zal de gehele wereld onder de soevereiniteit van de Vorst, Jezus Christus, de Messias vallen. De stad Jeruzalem (de regering) en Gods tempel zullen dan het middelpunt van de wereld vormen. Het is dus vanzelfsprekend dat er grote aantallen mensen uit alle delen van de wereld ter bedevaart zullen gaan en dat zij de tempel willen bezoeken. Dus moet de bedevaart strak georganiseerd worden. Dat betekent dat bedevaartgangers in ordelijke rijen naar binnen gaan. Men zal waarschijnlijk wel een soort lanen creëren, paaltjes met touwen, zoals we dat ook heden kennen (zoals bij de balies op luchthavens). Wellicht dat we vers 10 zo moeten interpreteren dat de Vorst zelf de processie opent en vooraan de stoet zal gaan. Zacharia 8:20-23 (HSV) geeft details over die bedevaart:

20 Zo zegt de HEERE van de legermachten: Er zullen weer volken komen en inwoners van veel steden.

21 De inwoners van de ene stad zullen gaan naar die van de andere en zeggen: Laten we meteen gaan om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen, om de HEERE van de legermachten te zoeken; ik zal ook gaan.

22 Dan zullen veel volken komen en machtige heidenvolken, om de HEERE van de legermachten in Jeruzalem te zoeken en om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen.

23 Zo zegt de HEERE van de legermachten: In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de heidenvolken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een Joodse man zullen zij vastgrijpen, en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is.

En ook in Zacharia 14:16 en 20-21

16 Het zal geschieden dat al de overgeblevenen van alle heidenvolken die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, van jaar tot jaar zullen opgaan om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten, en om het Loofhuttenfeest te vieren.

20 Op die dag zal op de bellen van de paarden staan: HEILIG VOOR DE HEERE . En de potten in het huis van de HEERE zullen zijn als de sprengbekkens voor het altaar.

21 Ja, al de potten in Jeruzalem en in Juda zullen voor de HEERE van de legermachten heilig zijn, zodat allen die willen offeren, zullen komen en ervan nemen om erin te koken. Op die dag zal er geen Kanaäniet meer zijn in het huis van de HEERE van de legermachten.

In andere vertalingen staat in plaats van Kanaäniet het woord koopman, wat hetzelfde betekent. Het geheiligd zijn betreft alle voorwerpen die de pelgrims ter beschikking staan om het loofhutten feest te vieren en/of God te offeren.

We kunnen Zacharia 14:21 ook in spreektaal omzetten, wat de betekenis nog wat verduidelijkt:

Dan zal alle kookgerij, zowel in Jeruzalem als in Juda, dat door hen die opgaan om te offeren gebruikt zal worden om in te koken, de Here der heerscharen geheiligd zijn. Ook zal er te dien dage geen koopman meer zijn in het huis van de Here der heerscharen.

Praktisch gezien moeten we ons dit wellicht als volgt voorstellen: Er zullen de pelgrims kookplaatsen (of keukens) ter beschikking staan die tevens voorzien zullen zijn van voorraden voedsel, waarover de pelgrims zullen kunnen beschikken.

Zacharia 14:21 geeft helder aan, dat 'te dien dage' Jeruzalem een heilige plaats zal zijn, waar geldelijk gewin niet thuis hoort. Het is kennelijk zo dat God niet wil, dat er een commercieel circus zal ontstaan.

v11 En op de feesten en de vastgestelde hoogtijden zal het spijsoffer een efa bij elke stier en een efa bij elke ram bedragen. Echter, bij de lammeren zal het een geschenk van zijn hand zijn, samen met een hin olie per efa.

Naast de Sabbatten en de Nieuwemaansdagen zijn er nog meer feesten en hoogtijdagen, zoals in de vorige aflevering besproken. Daarvoor gelden dezelfde voorschriften (vers 7).

v12 Wanneer de Vorst zorg draagt voor een vrijwillig brandoffer of vredeoffers - als spontane gave aan Jahweh -, dan zal het poortgebouw dat op het oosten uitziet voor Hem geopend worden. Voorts zal Hij zijn brandoffers of zijn vredeoffers geven, zoals Hij dat deed

op de dag van de sabbat. Daarna zal Hij naar buiten gaan en het poortgebouw zal na zijn vertrek gesloten worden.

Het woord vrijwillig-offer (nedâbâh) komt tweemaal voor in vers 12. Nedâbâh kan echter ook met vrijwillig vertaald worden (Hosea 44:4 en Psalm 54:6) of met spontaan, overvloedig en rijkelijk, zoals in Psalm 68:9 en wellicht ook 2 Kronieken 35:8. In het eerste geval lezen we daarom: voor een vrijwillig (brandoffer). De offers die in dit vers beschreven worden, beduiden geen specifieke zonden, maar betreffen variërende vormen van dankbaarheid en eerbetoon. Het is dus zeker aannemelijk dat men uit liefde tot Jahweh op spontane wijze tot offeren komt. We lezen daarom, in het tweede geval: als spontane gave. * De achtergrond daarvan is, dat een vrijwillig offer altijd met gulle hand wordt gegeven.

Behalve op de Sabbatten, voorgeschreven feesten en hoogtijdagen, wordt het binnenste, oostelijke poortgebouw ook voor de Vorst (Jezus Christus, de Messias) geopend als er offers als spontane gave aan Jahweh aangeboden worden. Echter dan blijft het poortgebouw niet de gehele dag geopend, maar slechts gedurende de plechtigheid. Ook hier is het logisch om een vorm van strakke organisatie te veronderstellen. Het zal toch niet zo zijn dat elk spontaan offer tot een extra plechtigheid leidt, want dan zou de Vorst nergens anders meer aan toekomen.

v13 Ook zult gij zorgen voor een lam dat in zijn eerste levensjaar is, zonder gebrek, als dagelijks brandoffer voor Jahweh in de morgen. Elke morgen zult u daarin voorzien.

v14 Tevens zult gij daarvoor elke morgen een graanoffer beschikbaar stellen - een zesde van een efa - samen met een derde hin olie, om het meel te bevochtigen. Dit graanoffer voor Jahweh zal een altijddurende, dagelijkse inzetting zijn.

v15 Aldus zal elke morgen voorzien worden in het lam, het spijsoffer en de olie, als dagelijks brandoffer.

Naast de offers op hoogtijdagen en de spontaan aangeboden offers (vers 12), zal er in het Messiaanse Rijk ook een vast, dagelijks offer ingesteld worden.

v16 Zo spreekt de Soeverein Jahweh: Indien de Vorst een schenking aan één van zijn zonen doet, dan zal dit erfdeel van Hem voor diens nakomelingen zijn. Het zal hen tot een bezit uit nalatenschap wezen.

v17 Maar als Hij een schenking uit zijn bezit aan één van zijn dienaren doet, dan mag die het houden tot het jaar van vrijdom. Dan zal het terugkeren tot de Vorst. Zijn bezit behoort zijn zonen toe, het is voor hen alleen.

v18 De Vorst zal niets van het erfdeel van het volk nemen door hen van hun bezit te verdrijven. Hij zal het erfdeel van zijn zonen van zijn eigen bezit geven, zodat, hoe dan ook, niemand van mijn volk gescheiden zal worden van zijn bezit.

De Vorst (Jezus Christus, de Messias) krijgt uiteraard geen kinderen. Daar geeft de Bijbel geen enkele aanwijzing voor. Zijn zonen (vers 16) zijn de zonen van Zadok (de stamhouder van de priesterklasse) die tot de allerheiligste taken worden geroepen. Met deze uitleg doen we tevens recht aan de context. Want die zonen staan in een duidelijke relatie tot zijn dienaren (vers 17), waarmee onmiskenbaar de Leviëten bedoeld worden, die de mindere taken binnen het tempelcomplex op zich zullen nemen (Ezechiël 44:10-14, Exegese).

Het Jubeljaar

Het jaar van vrijdom of vrijlating staat bekend als het Jubeljaar. De Mozaïsche wet bepaalde dat na zeven jaarweken (= een zevenjaar: dat is een periode van zeven jaar), totaal dus 49 jaar, het 50e jaar als Jubeljaar moest worden geheiligd. Dan mocht er niet geoogst worden en diende men te leven van gewas dat vanzelf opkwam. Leviticus 25:10 (NBG):

Gij zult vrijheid in het land afkondigen voor al zijn bewoners en ieder van u zal tot zijn bezittingen en tot zijn geslacht terugkeren.

Ook moesten Israëlieten die wegens verarming tot slaaf gemaakt waren, dan vrijgelaten worden (Leviticus 25:39). Het grondbezit was, in principe, onervreemdbaar. Indien echter een Israëliet zijn grond uit noodzaak verkocht had, diende het in het jubeljaar weer aan de oorspronkelijke eigenaar teruggegeven te worden (Leviticus 25:13 en 28).

v19 Toen bracht hij mij door de toegang die aan de schouder van het poortgebouw lag, tot de heilige vertrekken welke de priesters toebehoren, die uitzien op het noorden. En zie! Daar, aan de westelijke flanken, was een open plaats.

De uitdrukking die uitzien op het noorden ziet waarschijnlijk zowel op het poortgebouw als op de heilige vertrekken. Die plaats ligt rechts van de tempel, in de buitenste voorhof.

v20 Hij zei tot mij: Dit is de plaats waar de priesters het schuldoffer en het zondoffer zullen koken en waar zij het spijsoffer zullen bakken, opdat zij het niet in de buitenste voorhof brengen, waardoor het volk geheiligd zou worden.

De tekst spreekt voor zich. Niet duidelijk is of er een doorgang van deze ruimte tot de binnenste voorhof zal zijn. Op basis van vers 20b zou je dat wel verwachten.

v21 Toen bracht hij mij in de buitenste voorhof en hij leidde mij rond langs de vier hoeken van de voorhof. En zie! in elke hoek van de voorhof was een besloten ruimte.

v22 In de vier hoeken van de voorhof waren de besloten ruimten veertig lang en dertig breed. Alle vier (ruimten) in de hoeken hadden dezelfde afmeting.

v23 En gerangschikt rond hun binnenste - rondom alle vier - waren tevens kookplaatsen aangelegd. Deze lagen, op een lager niveau, in een rij eromheen.

v24 En hij zei tot mij: Dit is de verblijfplaats van de koks, waar de dienaars van het Huis het offer van het volk in zullen koken.

De dienaars van het huis zijn, uiteraard, de Levieten (Zie: Ezechiël 44:15-31). De rest van de tekst spreekt voor zich.

De Essentie van het Profetische Visioen

Met de hoofdstukken 40-48 komt het boek van Ezechiël tot een climax. De profeet beschrijft daarin een toekomstige tempel (40-43:11) en de daarbij behorende tempel- en offerdienst (Ezechiël 43:12 tot 46:24). In de laatste hoofdstukken van dit Bijbelboek spreekt hij bovendien over een 'nieuw soort Kanaän' waarvan zowel de geografische als de natuurlijke condities sterk verschillen van de huidige situatie (het jaar 2021) of enig moment in de geschiedenis. De gegeven kenmerken van die nieuwe samenleving vertonen, overduidelijk, de trekken van een hof van Eden (Genesis 2:8-25).

In hoofdstuk 40 begint de profeet met een gedetailleerde beschrijving van de tempel van God. Daarmee rijst direct een vraag: Over welke tempel spreekt Ezechiël eigenlijk? Vast staat dat deze tempel afwijkt van die door koning Salomo gebouwd werd, maar ook van de tempel van Zerubbabel en van de tempel uit de tijd van Jezus Christus, die grotendeels door Herodes de Grote gebouwd werd. Daarover zijn exegeten het wel eens. Een voor de hand liggende, eerste conclusie is dan ook, dat deze tempel nooit gebouwd is.

De profeet Ezechiël wordt meegenomen naar een onbepaald moment in de toekomst. Hij wordt daar door een engel rondgeleid in een tempelcomplex dat hij gedetailleerd beschrijft. Het doel van die tempel wordt hem ook getoond. Daarmee wordt een nieuw thuis voor de Glorie van Jahweh (heerlijkheid des HEREN) gereed gemaakt. In hoofdstuk 43:2-7 beschrijft de profeet hoe Deze zijn intrek in de tempel neemt. Dan, in Ezechiël 43:7, spreekt de Almachtige zelf:

En Hij zei tot mij: Mensenzoon, de plaats van mijn troon en de plaats voor de zolen van mijn voeten - waar Ik langdurig zal wonen - is daar, tussen de kinderen Israëls. Nooit weer zal het huis van Israël mijn heilige naam verontreinigen, ...

Dat is klare taal. De Glorie van Jahweh die in de tijd van Ezechiël de tempel verliet (hoofdstuk 11:23), komt terug. Tot op de huidige dag heeft die glorieuze gebeurtenis nog niet plaatsgevonden. Dus dienen we de bouw van deze tempel en de komst van de Glorie van Jahweh als onvervulde profetie te zien.

Tweede aspect van de goddelijke voorzegging is dat het volk Israël in die onvervulde toekomst een staat van heiligheid zal bereiken die ongekend is. Het zondige gedrag van de Israëlieten, waarin deze steeds weer God ontrouw werden, blijkt dan definitief verleden tijd. Dat suggereert dat Gods volk, als geheel, de Almachtige zal dienen. Een uitzonderlijke belofte die tot op heden niet vervuld is.

TOCH...

Hoewel de Bijbel heel duidelijk is geloven velen dat er nooit meer een tempel gebouw zal worden. Dus wordt de profetie vergeestelijkt en op de kerk betrokken. De normale woordbetekenis geldt dan niet meer! Anderen beschouwen hoofdstuk 40-48 als de droom van Ezechiël die niet uitkwam. Weer anderen lezen hier geschiedenis en zien in de tempel van Ezechiël de laatste tempel van de oude bedeling (= de tempel van Herodes), waarvan de Heer Jezus de verwoesting voorzag (Lucas 19:41-44). Gelukkig neemt een groeiend deel van de christenheid de profetie naar de letter wel serieus. Zij gaan ervan uit dat de profeet Ezechiël een visioen van de laatste tempel ziet. Die van het toekomstige Messiaanse Rijk.

De lezer staat dus voor een belangrijke keuze die perfect verwoord wordt door de theoloog Erich Sauer: We staan hier in werkelijkheid voor een onontkoombaar alternatief: Of de profeet zelf was fout in zijn verwachting van een toekomstige tempeldienst; of God zal, in het tijdperk van de Messias, deze profetieën letterlijk vervullen overeenkomstig hun toekomstige letterlijke betekenis. Er is geen andere keus mogelijk.

Echter, als we ervan uitgaan dat de profeet Ezechiël zich vergiste, dan maken we inbreuk op de onfeilbaarheid van Gods woord en dragen we zo de basis van ons geloof ten grave. Dat wijzen we beslist af! Dus dienen we de herbouw van de tempel te verwachten én de instelling van de offerdienst.

Dit is een uittreksel. Voor een veel uitgebreider bespreking verwijzen we naar: De Profeet Ezechiël 1 door G.A. van de Weerd. Copyright: Gert A. van de Weerd; PMI Boeken BV.